

[Undervisningsministeren.]

verne til medlemven og medbestemmelse i et demokratisk samfund. Jeg vil i denne sammenhæng især pege på de dele af formålsbestemmelsen, der taler om elevernes muligheder for at øge deres lyst til at lære, som noget centralt, der naturligvis rækker langt ud over folkeskolens rammer.

Det er i øvrigt lovudkastets grundtanke, at elevernes videre uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder ikke må begrænses af de valg, som de træffer i folkeskolen, og det må indnebære, at efterfølgende uddannelser kan supplere den enkelte elevs forudsætninger i nødvendigt omfang. Det skal dog tilføjes, at den obligatoriske fagrække, sådan som den er opstillet i lovudkastet, dækker de allerfleste af de forudsætninger, der vil være nødvendige for videregående uddannelser i fortsættelse af grundskolen.

Men folkeskolen er jo ikke den eneste kommunale skoleform, der henvender sig til de unge. Med udvidelsen af undervisningspligten bliver overlappinger mellem folkeskolen og ungdomsskolen endnu større, end tilfældet har været i de sidste år. I løbet af 1960'erne har ungdomsskolen helt sprængt de oprindelige intentioner med denne skoleform, og med skolestyrelsesloven af 1970 blev dens karakter af en offentlig skoleform understreget. Der må derfor ske en arbejdsdeling og en koordinering de to skoleformer imellem. Folkeskolen vil også i fremtiden have behov for at blive suppleret og kompletteret af ungdomsskolen, men ungdomsskolen vil få varierede opgaver for henholdsvis de 14-16-årige, der omfattes af den udvidede undervisningspligt, og de 16-18-årige. Dette forhold samt hensynet til bedst mulig udnyttelse af de til rådighed værende ressourcer må ud over forslaget til en ny folkeskolelov præge revisionen også af skolestyrelsesloven, således at der skabes fælles organer i kommunerne til at styre folkeskolen og ungdomsskolen.

Uddannelsessystemet må opbygges sådan, at det har realistiske tilbud til alle, der har forladt grundskolen, og der må derfor åbnes for et fortsat valg af uddannelse, sådan at den enkelte ikke er fastlåst af det valg, der finder sted, når han forlader folkeskolen i 16-17 års alderen.

Den nye lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser, der blev vedtaget tidligere i

år, har lagt grundstenen til en tiltrængt fornyelse og forstærkning af de 16-19-åriges uddannelsesmuligheder. På det erhvervsfaglige område er der herigennem sket en væsentlig forbedring af mulighederne for den unge; ikke alene kan han fortsat vælge den form for uddannelse, der passer vedkommende bedst, men der er også skabt reelle muligheder for omvalg. Ved at lægge større vægt på de almene fag end hidtil er det intentionen at opnå en ligestilling imellem den faglige og den almene gymnasiale uddannelse med hensyn til videreuddannelsesmuligheder og at give de unge, der går ud i virksomhederne som medarbejdere, et godt grundlag for fortsat udvikling og for at kunne deltage i demokratiseringsprocessen i de enkelte virksomheder og i samfundet i det hele taget. Ved hjælp af valgfrie fag skal eleven kunne vælge kompetencegivende uddannelseselementer inden for andre uddannelser, herunder anden gymnasial uddannelse, samt efter- og videreuddannelse.

Et sådant uddannelsessystem for unge, der forlader folkeskolen, vil fuldt udbygget give praktiske muligheder for, at alle unge kan fortsætte uddannelsen, og målsætningen må være, at alle unge gennemgår en eller anden uddannelse på gymnasialt niveau, inden de går ud i erhvervslivet, og at systemet giver mulighed for enten straks at fortsætte uddannelsen eller senere at vende tilbage og supplere den tidligere erhvervede uddannelse.

En af uddannelsesrådets første og mest påtrængende opgaver bliver at stille supplerende forslag til reformer, der kan smidiggøre uddannelsessystemet for de 16-19-årige. Der skulle således på dette område blive skabt et grundlag for differentierede og fleksible uddannelser, der imødekommer såvel individets som samfundets skiftende behov.

Tilsvarende bygger tanken om universitetscentre på et ønske om at skabe den snævrere mulige sammenhæng imellem beslægtede uddannelser uanset deres nuværende institutionsmæssige placering, og uanset om det drejer sig om akademiske eller videregående uddannelser. Det skal således inden for et center være muligt at skifte imellem beslægtede uddannelser med anerkendelse af pensum fra den ene uddannelse, som også indgår i den anden. Forudsætningen for sådanne overførelsesmuligheder er,